

dr hab. szt. Marek Średniawa
dziedzina sztuki
dyscyplina artystyczna: sztuki plastyczne
i konserwacja dzieł sztuki
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
Wydział Architektury i Wzornictwa

Babidół 6 października 2022 roku

Recenzja

rozprawy doktorskiej

Pani mgr Kamili Mróz

sporządzona w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Celem recenzji jest ocena spełnienia przez rozprawę doktorską warunków określonych w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 roku, poz.1668 z późn. zm.)

Recenzja powstała na podstawie analizy trzech dokumentów oraz cyfrowej dokumentacji:

- pracy doktorskiej pod tytułem *Interaktywne światło – wykorzystanie wyładowań plazmowych w gazach szlachetnych jako medium sztuki użytkowej*;
- wykazu dorobku artystycznego;
- opisu dorobku dydaktycznego, działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej w zakresie sztuki;
- bogatej dokumentacji fotograficznej (i filmowej) procesu tworzenia obiektu *Możesz mnie dotknąć, jeśli chcesz* oraz stanowiska pompowo-próżniowego.

Kandydatka

Pani mgr Kamila Mróz ukończyła w 2013 roku studia magisterskie na kierunku *wzornictwo* w specjalności *projektowanie szkła* prowadzonym przez Wydział Ceramiki i Szkła Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Praca magisterska Pani mgr Kamili Mróz składała się z dwóch części: części użytkowej zrealizowanej pod opieką prof. Kazimierza Pawlaka i zatytułowanej *Triki – biżuteria modułowa* oraz części artystycznej zrealizowanej pod opieką prof. Barbary Zworskiej-Raziuk i zatytułowanej *Caterpillar*.

Pani mgr Kamili Mróz w latach 2018 – 2021 uczestniczyła w studiach doktoranckich prowadzonych przez Akademię Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

Kandydatka, od ukończenia studiów magisterskich w 2013 roku, jest aktywna zawodowo. Prowadziła swoją działalność gospodarczą pod nazwą Pracownia szkła 550 stopni Studio. Była pracownikiem działu projektowania i produkcji szkła specjalistycznego w przedsiębiorstwie Total Universal Łukasz Mroczkowski. Obecnie pracuje w przedsiębiorstwie Neon Irsa S.C. Michał, Miłosz Łankiewicz jako pracownik działu projektowania i produkcji neonowych lamp wyładowczych oraz w swojej macierzystej Uczelni na macierzystym wydziale jako laborant.

Pani mgr Kamila Mróz konsekwentnie zajmuje się obszarem twórczości, który określa się mianem *Plasma Art*. Obszar ten jest niezwykle połączeniem ścisłej wiedzy z zakresu fizyki i chemii oraz sztuki. Obiekty stworzone przez autorkę, w ciągu ośmiu lat od ukończenia studiów, prezentowane były na 21 wystawach zagranicznych i 14 krajowych. Pracy artystycznej towarzyszą liczne profesjonalne realizacje użytkowe. Świadczy to dużej aktywności twórczej. W miarę postępującej formacji artystycznej kandydatka bierze czynny udział w sympozjach i konferencjach.

Ocena pracy doktorskiej

Klasyfikacja pracy doktorskiej pod tytułem: *Interaktywne światło – wykorzystanie wyładowań plazmowych w gazach szlachetnych jako medium sztuki użytkowej*. Oceniana rozprawa harmonijnie łączy w sobie pracę wdrożeniową z oryginalnym dokonaniem artystycznym. Zawiera w sobie rozwiniętą część zawierającą opis oryginalnego rozwiązania technologicznego spełniającego warunki programu *Doktorat wdrożeniowy* oraz opis oryginalnego dokonania artystycznego z rozbudowaną autorefleksją dotyczącą własnej twórczości.

Przedstawiona do recenzji, licząca 99 stron rozprawa, zawiera wstęp, cztery rozdziały, podsumowanie, dokumentację fotograficzną oraz bibliografię.

Podstawą pracy jest, jak stwierdza autorka, *połączenie fascynacji fenomenem barwnych wyładowań świetlnych w gazach szlachetnych, złożoność tego procesu, analizy zjawisk wchodzących w jego skład i niepokonanej chęci zdobywania wiedzy, a także nowych umiejętności w zakresie formowania szkła w płomieniu palnika*. Połączenie to, co warto zauważyć, jest zarówno podstawą dociekań technicznych i technologicznych na profesjonalnym poziomie jak i oryginalnych kreacji artystycznych.

Pierwszy rozdział rozprawy poświęcony jest opisowi czwartego stanu skupienia materii, czyli plazmie oraz wprowadzeniu do obszaru kreacji o nazwie *Plazma Art*. Autorka na początku w bardzo interesujący i kompetentny sposób opisuje skomplikowane i fascynujące właściwości plazmy. Następnie, w równie interesujący i kompetentny sposób opisuje historię, najważniejszych twórców oraz przykładowe i wyróżniające się dzieła z obszaru *Plazma Art'u*. W tej części pracy zwraca uwagę szeroka wiedza autorki oraz umiejętność analizy dzieł sztuki, zjawisk fizyko –chemicznych i technologii. Oraz, co szczególne, umiejętność ładnego (od ładu, porządku) opisanie efektów tych analiz. Pierwszy rozdział wyposażony w szereg odnośników do bibliografii oraz netografii bardzo dobrze wprowadza w zagadnienia poruszane w pracy i równocześnie skłania czytelnika do natychmiastowego poszerzenia wiedzy w tym zakresie. Dygresja. Muszę przyznać, że po przeczytaniu tego rozdziału przerwałem lekturę rozprawy i rozpocząłem poszukiwania wędrując po wskazanych przez autorkę ścieżkach i odkrywając niezwykły i nieznany dla mnie świat trochę tajemniczej ludzkiej twórczości.

Rozdział drugi to ciekawy zarys historii zapomnianego trochę rzemiosła i technologii neononów oraz opis działalności partnera biznesowego w programie *Doktorat wdrożeniowy*. W rozdziale tym autorka dokonuje analizy wykorzystywanej przez partnera technologii. Z analizy tej wyciąga wnioski i formułuje problem badawczy, a właściwie program poszukiwań właściwego rozwiązania technologicznego pozbawionego, zidentyfikowanych w trakcie przeprowadzanych analiz, błędów i nieprawidłowości. Autorka wykazuje się dużą wiedzą na temat historii przedsiębiorstw zajmujących się produkcją neonów oraz umiejętnością przeprowadzenia analizy wysoko specjalizowanych procesów technologicznych. Rozdział drugi kończy się propozycją rozwiązania eliminującego zdiagnozowane błędy technologiczne. Rozwiązaniem jest unikatowe urządzenie, którego użycie zarówno poprawia jakość wytwarzanych systemów neonowych jak i umożliwia komercyjne wykorzystanie rozwiązań z zakresu *Plazma Art'u*. Podobnie jak w poprzednim rozdziale autorka wykazuje się bardzo dużą wiedzą dotyczącą opisywanych zagadnień. Równocześnie umiejętnie tę wiedzę wykorzystuje i co ważne, potrafi to wszystko opisać w interesujący sposób.

Rozdział trzeci nosi tytuł *Rozdział techniczny*. Treści zawarte w rozdziale są świadectwem głębokiej wiedzy autorki w zakresie technologii. Jest to kompendium wiedzy dotyczącej zjawiska wyładowań elektrycznych w gazach lub parach o obniżonym ciśnieniu. Jest to również kompendium wiedzy dotyczącej technologicznych możliwości wykorzystania tych zjawisk. Autorka płynnie porusza się w zawitych zagadnieniach dotyczących zjawisk fizyko-chemicznych, ilustruje omawiane zagadnienia fotografiami obrazującymi własne doświadczenia. Opisuje również proces dochodzenia do

zaproprowanego procesu technologicznego oraz proces konstrukcji i budowy urządzenia umożliwiającego realizację tego procesu. Zwieńczeniem rozdziału jest recepturalny opis realizacji opracowanej technologii z wykorzystaniem zaprojektowanego i zbudowanego urządzenia. Dygresja. Niezwykłą jest umiejętność autorki opisywania skomplikowanych zjawisk i procesów z użyciem właściwej i hermetycznej terminologii w sposób zrozumiały dla nieprzygotowanego czytelnika, wyposażonego w podstawowy zasób wiedzy z zakresu fizyki i chemii.

Rozdział czwarty nosi tytuł *Dotykanie światła*. Cytatem Wolfganga Goetego – *Widzi czujący mój wzrok, czuje widząca ma dłoń* – autorka przenosi nas w zupełnie inny obszar rozważań. Przeskakujemy ze świata nauki i techniki w świat sztuki. Autorka operuje innym językiem. Snuje rozważania o świetle i jego miejscu w sztuce. Rzeczowy sposób opisywania zjawisk i przykładów z tego zakresu przeplatany jest własnymi rozważaniami dotyczącymi aktu kreacji. Bardzo interesująca częścią rozprawy jest podrozdział *W poszukiwaniu światła – droga artystyczno-zawodowa*. Ma on formę autoreferatu ujawniającego różne aspekty twórczości autorki i jej plany.

Uzupełnieniem pracy jest bogata dokumentacja fotograficzna przedstawiająca prace autorki – zaprojektowane i wykonane urządzenie umożliwiający realizację opracowanej technologii oraz serię powstałych rzeźb – lamp plazmowych.

Do pracy dołączono bardzo dobrze dobraną, obszerną bibliografię oraz spis ilustracji.

Rozprawa napisana jest bardzo dobrze. Oddaje ogrom pracy i jej zaawansowanie technologiczne. Równocześnie bardzo dobrze ukazuje wiedzę, kunszt i wrażliwość autorki. Autorka płynnie przeskakuje pomiędzy słownictwem, pojęciami właściwymi dla nauki, technologii, organizacji produkcji i sztuki. Na szczególną uwagę zasługuje nie tylko biegłość w poruszaniu się autorki zarówno w zagadnieniach z obszaru nauki i sztuki, ale również umiejętność bardzo dobrego opisanie i zilustrowania poruszanych zagadnień.

Przedstawioną rozprawę czyta się z zainteresowaniem. Poruszana problematyka jest fascynująca. Autorka doskonale się w niej odnajduje. Rozważania teoretyczne, które prowadzi, uwiarygodnione są z jednej strony konkluzją projektową – zaproponowanym urządzeniem technicznych umożliwiający realizację zaprojektowanego procesu, a z drugiej strony powstałymi obiektami będącymi zarówno obiektami sztuki użytkowej jak i autonomicznymi dziełami – aktami kreacji artystyczne. Przy realizacji tych ostatnich autorka wykorzystuje zaawansowaną technologię, nad którą perfekcyjnie panuje.

Pierwsza konkluzji – rozwiązanie techniczne zaproponowane przez autorkę ma potencjał wdrożeniowy i wypełniając warunki programu *Doktorat wdrożeniowy* – przyniesie wymierne korzyści biznesowemu partnerowi. Ocena rozwiązania w kategoriach wydajności i przydatności do wykorzystania w praktyce przedsiębiorstwa wykracza poza ramy recenzji pracy doktorskiej. Natomiast ocena procesu projektowania urządzenia i spełnienia zdefiniowanych założeń wskazuje na to, że mamy do czynienia z rozwiązaniem innowacyjnym.

Druga konkluzja – zaprojektowane obiekty sztuki użytkowej lub rzeźby tworzące cykl *Możesz mnie dotknąć, jeśli chcesz* są najwyczejniej w świecie ładne (od ładu) i niezwykle. Analizowane tylko jako obiekty skłaniają do powyższej konkluzji. Dodatkowo autorka ujawnia, oprócz swojego warsztatu naukowca, technologa i rzemieślnika posiadającego niezwykle kunszt, warsztat wrażliwego twórcy. Dzięki opisom zawartym w rozprawie możemy prześledzić proces powstawania dzieła. Nie tylko fizyczny proces powstawania obiektu, ale proces powstawania idei, której obiekt jest ucieleśnieniem.

Najważniejsze pytanie na jakie musi odpowiedzieć recenzent. Czy przedstawiona rozprawa ma cechy oryginalności? Tak. Tak i tak. Tak, sama rozprawa jej styl, zaprezentowana wnikliwość prowadzonych badań oraz rozległość wiedzy i wrażliwość artystyczna autorki tworzą opracowanie o dużym stopniu

oryginalności. Tak, zaprojektowane rozwiązanie techniczne umożliwiające realizację zaproponowanego procesu jest w pełni oryginalnym rozwiązaniem z zakresu technologii. Tak, zaprezentowany cykl prac artystycznych posiada cechy oryginalności zarówno w formie ekspresji jak i idei będącej wynikiem procesu twórczego. Z powyższego podsumowania wynika, że przedstawiona do recenzji rozprawa jest szczególna i wyróżniająca się. I to wyróżniająca się w warstwie merytorycznej zarówno analitycznej jak i syntetycznej jak i warstwie artystycznej – twórczej. Dodatkowo, rozprawa wyróżnia się zwięzłością, przejrzystością i logiką prowadzonych wywodów a także, co należy podkreślić raz jeszcze, rozległością poruszanych i umiejętnie splecionych ze sobą zagadnień.

Ocena dorobku artystycznego

Ocena dorobku twórczego nie stanowi znaczącego elementu oceny rozprawy doktorskiej, niemniej jednak w przypadku subdyscypliny sztuk projektowych może, tradycyjnie, być pomocniczym elementem pozwalającym na zrozumienie szerszego kontekstu realizowanej pracy doktorskiej.

Prace zawarte w portfolio Pani mgr Kamili Mróz, zarówno te projektowe i te będące efektem aktu twórczej kreacji, świadczą o tym, że mamy do czynienia z wrażliwą, aktywną i dojrzałą artystką. Artystką potrafiącą łączyć wysoki kunszt wykonawczy z wiedzą naukową oraz z wrażliwością artystyczną. Artystką posiadającą umiejętność przeprowadzenia zarówno procesu kreacji twórczej jak i zdyscyplinowanego procesu projektowego. Oraz, co leży poza granicami twórczości artystycznej, wnikliwym badaczem, posługującym się warsztatem naukowym z dziedziny nauk technicznych.

Wartość pracy artystycznej Pani mgr Kamili Mróz została zweryfikowana w szeregu wystaw, na których prezentowała swoje prace, a jej wiedza w szeregu wystąpień i pracy dydaktycznej.

Kompetencje

Wnioski z analizy przedstawionej do recenzji rozprawy doktorskiej potwierdzają to, że Pani mgr Kamila Mróz osiągnęła kompetencje określone dla 8 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności:

Zna światowy dorobek obejmujący zagadnienia ogólne dotyczące dyscypliny artystycznej sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki oraz zagadnienia szczegółowe dotyczące projektowania oraz sztuki szkła i Plasma Art'u w stopniu umożliwiającym podjęcie twórczej dyskusji ze stanem wiedzy w tym zakresie.

Zna zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności twórczej i naukowej i wykorzystania tych wyników w działalności gospodarczej.

Potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki oraz dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów w zakresie swojej twórczej działalności.

Potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne dotyczące zakresu swojej twórczej działalności w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku artystycznym.

Jest gotowa do krytycznej oceny dorobku w ramach dyscypliny sztuki plastycznej i konserwacja dzieł sztuki oraz krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój tej dyscypliny.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z całością przedstawionej dokumentacji stwierdzam z całym przekonaniem, że **Pani mgr Kamila Mróz** jest dojrzałym i aktywnym twórcą. Posiada umiejętność głębszej refleksji w stosunku do swojej pracy artystycznej i projektowej. Realizując pracę doktorską dowiodła, że posiada wiedzę teoretyczną oraz umiejętności samodzielnego prowadzenia prac artystycznych i projektowych z pogłębioną częścią analityczno-badawczą. Przedstawiona przez nią rozprawa doktorska, stanowi oryginalną rozprawę, której elementami są oryginalne rozwiązanie technologiczne oraz oryginalne dzieło artystyczne i spełnia z nadmiarem wymagania zawarte w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 roku, poz.1668 z późn. zm.)

Tym samym

z całym przekonaniem popieram wniosek o przyznanie Pani mgr Kamili Mróz stopnia doktora

w dziedzinie sztuki,

w dyscyplinie artystycznej: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki,

oraz wnioskuję o wyróżnienie przedstawionej do recenzji rozprawy doktorskiej.

Marek Średniawa